

İŞTE DERS KİTAPLARINDAKİ ŞERİAT PROPAGANDALARI

İşte ders kitaplarındaki şeriat propagandaları

29 Eylül Cuma 2017 00:06

Mustafa Solak yazdı...

"Ortaöğretim Tarih 9-11" öğretim programı padişahlık sisteminin günümüz versiyonu, Başkanlığı meşrulaştırıcı, milli eğitim yerine dinsel temele dayanmaktadır. Lise 1'de okutulmaya başlanan **"Yeni Tarih 9"** ders kitabı da bu anlayışa göre hazırlandı.

Tarihin ilim, irfan gibi dinsel kavramları etrafında anlatılmaya çalışıldığı görülüyor. Örneğin, **"Aydınlanma Çağında Osmanlı Düşünce Dünyası"** ünitesinde Yeni Çağ'da Osmanlı düşünce ve toplum hayatında ortaya çıkan yenilikçi hareketleri analiz edilirken bu kavramlar şöyle yer bulmuştur:

"Osmanlı ilim ve irfan geleneğindeki yenilik arayışları; Kâtip Çelebi, Naima Efendi, Evliya Çelebi, Niyâzî-i Mısırî, Aziz Mahmud Hüdâyî ve Yanyalı Esad Efendi örneklerinden hareketle ele alınır." [1]

"Bilim" yerine dinsel bir kavram olan "ilim" şöyle yerleştirilmektedir:

"Osmanlı ilim anlayışını değerlendirir." [2]

"Taşköprülüzade'nin ilimler tasnifi" üzerinde durulacağı belirtilerek tasnif edileceğin bilim değil ilim olması gerektiği zihinlere aşılacaktır. İrfan kavramı da yerleştiriliyor. Bu kavramın geçtiği cümle şu şekilde:

"Osmanlı ilim ve irfan geleneğindeki yenilik arayışları; Kâtip Çelebi, Naima Efendi, Evliya Çelebi, Niyâzî-i Mısırî, Aziz Mahmud Hüdâyî ve Yanyalı Esad Efendi örneklerinden hareketle ele alınır." [1]

Mahmud Hüdâyi ve Yanyalı Esad Efendi örneklerinden hareketle ele alınır.” [3]

Müfredata dayalı kitaplardan yalnızca 1, 5, 9. sınıfların kitapları 2017-2018 eğitim öğretim döneminden itibaren okutulacağı için şu anda lise düzeyinde yalnızca **“Ortaöğretim Tarih 9”** ders kitabı basılmış durumda. Diğer lise tarih kitapları önümüzdeki 3 yıl içinde tamamlanıp okutulmaya başlanacak. Dolayısıyla lise düzeyince sadece bu kitabı inceleyebileceğiz. 2017-2018 eğitim öğretim yılından itibaren yeni müfredat göre okutulacak **“Tarih 9”** kitabının önceki yıllarda özel yayınevlerince hazırlanması uygun görülen kitapların basımına izin verilmeyip MEB tarafından hazırlandığını görürüz. Bu, MEB’in tarih dersini kendi Orta çağ ideolojisine göre hazırlamak istediğini ve bu konuda denetimi kaybetmek istemediği anlamına gelir.

BİLİM DEĞİL İLİM TASNİFİ

“İlimlerin Sınıflandırılması” konu başlığında İslam dünyasında düşüncenin ve bilimin ortaya çıkışının dinî, siyasi ve sosyal nedenleri vardır. [4]

İslam medeniyetinde ilimlerin, **“Dinî ilimler-İslami ilimler-(Naklî ilimler)”** ve **“Akli ilimler”** olmak üzere iki başlık altında toplandığı, Naklî ilimlerin **“İslam’ın en temel iki kaynağı Kur’an-ı Kerim ve Hz. Muhammed’in Sünnet’ini anlamaya yönelik tefsir, hadis, fıkıh (hukuk), kelam gibi ilimler”**, Akli ilimlerin ise **“felsefe, coğrafya, astronomi, matematik, tıp gibi ilimler”** olduğu belirtilmiştir. Felsefe, coğrafya, matematik dahi bilim değil ilim olarak sayılmıştır. [5]

İlim; **“Düşünmek, araştırmak, tefekkür etmek; Allah’ın mutlak kudretini, yaratma gücünü ve ilim sıfatını anlamak ve elde edilen bilgiyi insanlarla paylaşmak”** şeklinde tanımlanmıştır.[6]

Önceki ders kitabında yukarıdaki cümlelere benzer aktarım içinde ilim yoktur; aksine bilim kullanılmıştır. Örneğin **“bilgin”** ve **“bilim”** kavramları, geçen yılki ders kitabında **“bilim insanı”, “bilim”** kavramıyla anılıyordu:

“Türk-İslam bilginleri pozitif bilimler (fen, tıp, matematik, astronomi vb.) dışında İslami bilimler dediğimiz tefsir, hadis, fıkıh, kelam, tasavvuf, kıraat gibi alanlarda da eserler yazmışlardır. İbn-i Rüşd, Farabi, İbn-i Sina, Biruni, Taberi, İbn-i Fadlan, İbnü’l Heysem, Muhyiddin Arabi, Gazali, İdrisi VII. ve XIII. yüzyıllar arasında yaşamış en önemli bilim insanlarıdır.” [7]

Dini uğraşlar bile ilim olarak tanımlanmamıştı. Fıkıh ve Kelam’dan **“bilim”** olarak bahsedilmişti:

“İslami Bilimler

Tefsir: Kuran-ı Kerim’i açıklayan ve yorumlayan bilimdir.” [8]

Önceki ders kitabında **“ilim”** kelimesi çok az kullanılmıştır. [9] Yeni ders kitabında ise **“bilim”** kelimesinin yerini çoğunlukla **“ilim”** almıştır.

İLİMLE UĞRAŞMAYA AYETTEN REFERANS

Müslümanların ilim sahibi olmayı, insanlık görevi ve ibadet olarak algıladıklarının belirtildiği yeni Tarih 9 ders kitabında, ilimle uğraşılması yönünde A’raf suresi 185. ayetinin **“Onlar göklerin ve yerin yönetimi üzerinde ve Allah’ın yarattığı şeyler üzerinde düşünmediler mi?”** ve Talâk suresi 12. ayetinin **“Allah O’dur ki, yedi göğü ve yerden de onun mislini yarattı. Emr bunlar arasından indirilir ki, Allah’ın her şeye gücü yeter olduğunu ve Allah’ın kesin olarak her şeyi bir ilim ile kuşatmış olduğunu bilirsiniz.” [10]** hükümleri referans gösterilmiştir.

İslam âlimlerinin matematik, mantık, fizik, kimya, astronomi, botanik gibi bilimlerle ve felsefeyle uğraşmalarının temelinde neyin olduğu şöyle açıklanmaktadır:

“Öğrenme ve düşünme yeteneğine sahip insan, aklını kullanarak kendini, âlemi ve Allah’ı tanıır. Bu düşünce ile İslam âlimleri kendilerini ve içinde yaşadıkları âlemi anlamaya yönelmiştir.” [11]

Bilimle uğraşmak, ihtiyaçları karşılamaktan ziyade Allah’ı tanımaya bağlıyor. Bilimler arasında ayırım gözetilmediği de yine Kuran’dan referansla açıklanıyor:

“Kur’an’da ilim; maddi ve manevi ilimler (fizik ve metafizik) gibi bir ayırım gözetmeksizin bütün bilimleri kapsamaktadır. İslam âlimlerinin bütüncül bir bakış açısıyla hareket etmesi bilimsel çalışmaların en yüksek seviyeye ulaşmasını sağlamıştır.” [12]

Batı’nın bugünkü bilimsel ve teknolojik ilerlemesinde İslam bilimi ve düşüncesinin etkisinin olduğu, İmam Gazali, İbn-i Rüşd, İbn-i Sina, Farabi, Kindî, Birûnî, Tûsî, El-Cezeri gibi âlimler, çağdaş Batı medeniyetini etkilediği ve isimlerinin günümüze kadar belirtilmekte fakat neden 12. yüzyıldan sonra Avrupa’ya ilham olan İslam medeniyetinin gerilediği açıklanmamaktadır

“Avrupalılar, Eski Yunanlıların eserlerini bin yıldan fazla bir süre ellerinde tuttıkları hâlde Rönesans’ı neden çok daha önce başlatamadılar?” [13] diye sorulmakta; ancak **“İslam medeniyeti neden daha sonra Avrupa’nın gerisine düştü”** sorusu sorulmamaktadır.

Dolayısıyla geçmişten günümüze hep üstün olan bir İslam medeniyeti varsayımıyla hareket edilmektedir. Böyle olunca

gerçeklere göz kapatılmakta ve bilimde ilerleyen ülkelerden ilham alınarak bu ülkeler yakalanamamaktadır.

MEDİNE SÖZLEŞMESİ'NİN KAPSAMI GENİŞLETİLDİ

Tarihi dinsel bir temele dayandırmanın gayreti olarak Medine Sözleşmesi ders kitaplarında daha fazla yer edinmeye başladı. Yeni Tarih kitabında sözleşmeye 2 sayfaya yakın yer ayrıldığını görüyoruz. Medine Sözleşmesi'nin ne olduğu, anayasal özellikler taşıdığı, bazı yasaklar getirdi, kimi önemli maddeleri açıklanmıştır. [14]

2016-2017 eğitim öğretim yılında öğretilen Tarih 9 ders kitabının **"İslam Tarihi ve Uygarlığı (13. Yüzyıla Kadar)"** ünitesinde bu sözleşmeye daha az yer verilmişti. [15]

'1960' VE '1997' TARİHLERİ İÇİN "DARBE" SÖYLEMİ

"İslamiyet'in Türk Devlet Yapısına Etkisi" başlığının işlendiği kısımda **"15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü"** metninde halk desteğinde gelişen 1960, 1997 askeri müdahalelerinden **"darbe"** diye bahsedilmiştir:

"Ülkemiz; 1960, 1971, 1980 ve 1997 yıllarında antidemokratik müdahalelere sahne olmuştur. Millî iradeyi yok sayan her teşebbüs geride derin acılar ve silinmesi zor izler bırakmıştır." [16]

ÖNCEKİ KİTAPTA ATATÜRK İLE İLGİLİ ÇIKARILAN KISIMLAR

Atatürk'ün tarih bilimine verdiği önem ve Atatürk'ün bu konudaki çalışmaları, Türk devletleri ve Türk kimliğiyle ilgili görüşlerini anlatan bölümler değiştirildi. Yeni kitapta, Atatürk'ün tarih bilimine verdiği önemle ilgili bölüm daraltılırken Türk devletleri ve Türk kimliğiyle ilgili görüşleri ise hiç yer almadı. Geçen yılki Tarih 9 ders kitabında Atatürk ile ilgili şu kısımlar çıkarıldı:

1- **"Tarih Öğrenmenin Amaç ve Yararları"** başlığında derse **"Hazırlık Çalışmaları"** kapsamında Türk çocuklarının tarih bilinciyle yetiştirilmelerine dair Atatürk'ün şu sözü çıkarıldı. [17]

2- **"Tarih Bilimi"** ünitesinde **"Atatürk ve Tarih"** başlığında Mustafa Kemal Atatürk'ün tarih bilimine verdiği öneme dair 2 sayfa çıkarıldı ayrılmıştı. Bu başlıkta Türk Tarihi Tetkik Cemiyetinin, Türk Tarih Kurumu'nun kuruluşuna, Türk Tarih Kurultaylarına değinilmiş ve **"Atatürk'ten Tarih Dersi"** başlıklı metin eklenmişti. [18]

3- **"Türklerde Tarih Yazıcılığı"** konusunda Cumhuriyet döneminde tarih yazıcılığı Atatürk tarafından başlatıldığına, Türk Tarih Kurumu'nu kurduğuna, Türk Tarih Kongrelerine, Atatürk'ün talimatıyla Türk Tarih Kurumu tarafından **"Türk Tarihinin Ana Hatları"** adlı yeni bir tarih kitabı yazıldığına ve kitabın özetinin **"Türk Tarihinin Ana Hatlarına Methal"** adı altında basılarak okullara dağıtıldığına değinilen kısım çıkarıldı. [19]

4- Atatürk'e Filoloji'den bahseden sözü çıkarıldı. [20]

5- **"Atatürk'ün Tarih ve Tarih Yazıcılığıyla İlgili Sözleri"** adlı yarım sayfalık metin çıkarıldı. [21]

6- Demir Çağı anlatılırken Alacahöyük'ün Atatürk'ün isteği ile 1935 yılında yapılan kazılar sonucunda burada dört ana kültür katı ortaya çıkarıldığını vurgusu çıkarıldı. [22]

7- Kitabın **"İlk Çağ Uygarlıklarının Oluşumu ve Yayılışı"** konusunda Atatürk'ün **"Uygar olmayan kimseler uygar olanların ayakları altında kalmakla karşı karşıyadırlar. Uygarlık (medeniyet) öyle güçlü bir ateştir ki ona uzak kalanları yok eder."** sözü çıkarıldı. [23]

8- **"Mezopotamya, Mısır, İran, Hint, Çin ve Doğu Akdeniz Uygarlıkları"** başlığında Atatürk'ün **"Çağdaş uygarlığı anlayabilmek, kavrayabilmek dünya üzerindeki eski uygarlıkları, bütün insanlığın ilk uygarlıklarını doğru tanıyabilmekle mümkündür"** cümlesi çıkarıldı. [24]

9- **"Türk Adının Anlamı ve Kökeni"** konusunda Atatürk'ün **"Büyük devletler kuran ecdadımız, büyük ve şumüllü medeniyetlere de sahip olmuştur. Bunu aramak, tetkik etmek, Türklüğe ve cihana bildirmek bizler için bir borçtur. Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır."** ifadesi [25] ve bu konudaki **"Atatürk ve Türk Milleti"** başlıklı metin çıkarıldı. [26]

10- Atatürk'ün Türklerin ilk ana yurdu hakkında şu sözleri çıkarıldı. [27]

11- Atatürk'ün **"Orta Asya'nın Coğrafi Özellikleri ve Türk Göçleri"** başlığı içerisinde sözleri çıkarıldı. [28]

12- **"Bozkırın Askerlerinden Modern Türk Ordusuna"** başlığı içerisinde Atatürk ile ilgili geçen kısım çıkarıldı. [29]

13- **"Türk Toplumunda Kadının Yeri"** anlatılırken Atatürk'ün **"Devletimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün Türk kadınına vermiş olduğu sosyal ve siyasi hakların toplumumuza sağladığı katkıları araştırınız."** [30] cümlesi çıkarıldı.

14- **"Türklerin İslamiyeti Kabulü"** başlığı içerisinde Atatürk'ün İslamiyet ile ilgili sözleri çıkarıldı. [31]

YENİ KİTAPTA NEREDEYSE HİÇ YER VERİLMEDİ

Yeni kitabın **"Tarih Bilimi"** ünitesinde yer alan **"Atatürk ve Tarih"** başlığı kaldırılmıştır. Önceki kitapta Tarih yazıcılığının ele

alındığı Tarih Bilimi” ünitesi **“Neden Tarih”** olarak değiştirilmiş ve bu ünite de Atatürk’ün sadece **“Türk çocuğu, ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır.”** [32] ve **“Tarih yazmak, tarih yapmak kadar önemlidir. Yazan yapana sadık kalmazsa değişmeyen hakikat, insanlığı şaşkırtacak bir mahiyet alır.”** [33] sözleri yer almıştır. Ayrıca bu ünitenin **“Tarih Yazıcılığında Değişim”** başlığında Atatürk ile ilgili şu cümleler yazılmıştır:

İkinci Meşrutiyet, Türk tarihçiliğinde Batı’daki yöntem ve yaklaşımların yaygınlaşmaya başladığı bir dönemdir. Türk tarihçiliğindeki bu değişim, Atatürk’ün etkisiyle Cumhuriyet Dönemi’nde de hızlanarak devam etmiştir. Atatürk, Batı’da Türklere karşı iftiralara, kimi zaman hakaret seviyesine varan suçlamalara karşı koymak amacıyla Türk Milleti’nin kimliğini tanıtmak, Türk tarih ve medeniyetini bilimsel yöntemlerle araştırmak için 1931’de **“Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti”**ni kurdu ve bu kurum 1935’te **“Türk Tarih Kurumu”** adını almıştır. [34]

Önceki kitapta 2 sayfadan fazla yer verilmişti. Atatürk’ün geçtiği bir diğer yer de **“İlk ve Orta Çağlarda Avrasya”** ünitesi. **“Türklerde Askerî Kültür”** konusunda Kara Kuvvetleri birlik sembolündeki Atatürk silüetinin ne anlama geldiği sorulmuştur. [35]

ÜMMET BÖLER, MİLLET BİRLEŞTİRİR

Görüldüğü gibi yalnızca 2 konuda kitapta yer verilmiştir. Milli temelde işlenmesi gereken Tarih dersi ümmetçi bir anlayışa dayandırılıyor. Bu durum, hükümetin neredeyse her kitapta yer verdiği 15 Temmuz darbe girişimlerini doğurur. Çünkü din, kendi haline bırakılmazsa ortada ne saf bir din kalmadığı gibi toplumun huzuru, birliği de kalmaz ve millet dağılır. Bu konuda Mustafa Fazıl Paşa’nın 1867’de Abdülaziz’e yazdığı mektuptaki şu uyarıcı satırları hatırlatalım:

“Din ve mezhep ruhta hüküm sürer; bize öte dünyanın nimetlerini vaat eder. Fakat milletin haklarını sınırlayan ve bel-li eden din ve mezhep değildir. Unutmamak gerekir ki, din ezeli gerçekler arasında durup kalmazsa, yani dünya işlerine karışırsa hepimizi öldürür ve kendi de ölür.” [36]

Hatta dinsel gruplaşmalar üzerinden emperyalizmin müdahalelerine açık bir toplumsal zeminin ortaya çıkmasına neden olunur. FETÖ gerçek dinin temsilcisi kendisi olduğunu iddia ettiği için emperyalizmden destek aramıştır.

Ümmetçilik, dine dayalı eğitim düzeni böler, milli eğitim birleştirir.

Mustafa Solak

Odatv.com

DİPNOT

[1] Ortaöğretim Tarih Dersi 9-11 Öğretim Programı, s.44.

[2] Aynı yer.

[3] Age, s.44.

[4] Mehmet Ali Kapar, Erol Yüksel, Ferhat Bildik, Kazım Şahin, Leyla Şafak, Murat Ardıç, Özgür Bağcı, Süleyman Yıldız, Ed. Mehmet Ali Kapar, Ortaöğretim Tarih 9 Ders Kitabı, MEB Yayınları, Ankara, 2017, s.168.

[5] Age, s.169.

[6] Aynı yer.

[7] Behçet Önder, Ortaöğretim Tarih 9 Ders Kitabı, Bir-Yay Kitapçılık Yayıncılık, Ankara, 2016, s.147.

[8] Aynı yer.

[9] http://www.meb.gov.tr/Ders_Kitapları/2016_yeni/tarih_9_biryay.pdf bağlantısından 2016 yılında okutulan kitabı indirip arama motoruna “ilim” yazdığımızda karşımıza büyük çoğunlukla “bilim” kelimesi çıkmaktadır.

[10] Ortaöğretim Tarih 9 Ders Kitabı, 2017, s.169.

[11] Aynı yer.

[12] Aynı yer.

[13] Aynı yer.

[14] Age, s.147-148.

[15] Ortaöğretim Tarih 9 Ders Kitabı, 2016, s.127.

[16] Ortaöğretim Tarih 9 Ders Kitabı, 2017, s.189-190.

[17] Ortaöğretim Tarih 9 Ders Kitabı, 2016, s.24.

[18] Age, s.26-27.

[19] Age, s.37-38.

[20] Age, s.44.

[21] Age, s.48.

[22] Age, s.55.

[23] Age, s.56.

[24] Age, s.58.

[25] Age, s.83.

[26] Age, s.84

[27] Aynı yer.

[28] Age, s.85.

[29] Age, s. 91.

[30] Age, s.105.

[31] Age, s.154.

[32] Ortaöğretim Tarih 9 Ders Kitabı, 2017, s.19.

[33] Age, s.31.

[34] Age, s. 33

[35] Age, s.134.

[36] Mustafa Solak, Laikliği Doğru Anlamak, Kaynak Yayınları, İstanbul, 2017, s.61.

Mustafa Solak

eğitim programı

odatv

arşiv

İletişim

Haber Merkezi: 0 216 449 32 00

Faks: 0 216 449 32 00

Mail: info@odatv.com

İletişim

Künye

Gizlilik Sözleşmesi ve Koşullar

Mobil Uygulamalar

Reklam

Reklam: 0 216 449 32 00

reklam@odatv.com

© 2021, Oda TV. Tüm haklar saklıdır.

ANA SAYFA

YAZARLAR

VİDEO

FOTO GALERİ

ARŞİV

KATEGORİLER

